

● KŐVÁGÓTÖTTÖS

Kővágóttös pozitívan élte meg a rendszerváltás utáni önrendelkezés adta lehetőségeket. Településünk sorsát, jövőét az itt élőkkel közösen álmodtuk meg. Az álmok nagy része valósággá vált, annak ellenére, hogy ebben az időszakban zárták be az uránbányát, munkahelyektől és adóbevételektől fosztva meg az embereket és a falut.

A pályázati lehetőségek kihasználásával következetesen terveztük meg beruházásaink sorrendjét. Csak a legfontosabbakat említem: fűtés-korszerűsítés, a kultúrház és az iskola felújítása, közösségi ház építése, a templom felújítása, a sportpálya építése, szabványos játszótér kialakítása, szennyvízberuházás. Építési telkek kialakításával segítjük az itteni fiatalokat abban, hogy helyben maradjanak, illetve a településünket választókat abban, hogy letelepedjenek.

Kérem az Olvasót, lapozzanak, és ismerkedjenek meg községünk múltjával és jelenével!

● LÉVAI SÁNDOR

● A TARTALOMBÓL:

A Pedagógiai Szakszolgálat történetéről, munkájáról olvashatnak beszámolót az intézmény vezetője, Meszéna Tamásné tollából, Betérő rovatunkban, a 4. oldalon.

Visszatekintünk a március 15-ei, kistérségi ünnepekre. Az események krónikája a 7. lapon olvasható.

● KŐVÁGÓTÖTTÖS

Kővágótöttös a Mecsek délnyugati lábánál, Péctől 12 kilométerre fekszik. Területe 1394 hektár, 348 lelkes kis falu. Története a népvándorlás, a honfoglalás korára vezethető vissza. A Töttös nevet az Árpád-korban eredetileg személynévként használták. A kővágó előnevet 1913-tól jegyzik. Legkorábbi írott emlékünk Károly Róbert idejéből, az 1332-1335 évekből maradt fenn, a pápai tizedlajstromban. Ugyanakkor történetünk messzebb vezet. Föltevések szerint az időszámítás előtti harmadik században a területet megszállták a kelták, és később is lakott lehetett, ugyanis a község határában tudunk például egy honfoglalás kori, még föltáratlan földvarról, Murut-váráról.

Árpádkori katolikus templomunk a XII. században épült. Műemlék. 1780-ban az addig a középkori stílusjegyeket viselő épületet a pécsi káptalan szerencsétlen módon átépítette. A régi, máskülönben valóban szűkös szentély helyébe bővebbet emeltek, a déli oldalon lévő, három, XII. századi ablak helyébe barokk ablakok kerültek. Az akkoriban épült kórussal, szószékkal, ol-tárral késő-barokká alakítottak jószerevel mindent. *Csonka Ferenc* helybéli plébános közel kétszáz évvel később kezdeményezte az újbóli átépítést. Az 1983-ban befejeződött munkák során megmaradtak ugyan az 1780-as állapot stílusjegyei, de úgy, hogy

egyes, törökkor előtti jellegzetességek is láthatóvá váltak. A déli oldalon kibontottak egy befalazott ablaknyílást, és a bejáratot is a XII. századi formára állították vissza. A középkorból megmaradt keresztelő kutat a szentély közelébe, a szenteltvíztartókat a bejáratok mellé helyezték el. A szószéket elbontották. Sajnos a templom fala 20 év alatt újra tönkrement. 2000. és 2004. között az Önkormányzat pályázat segítségével a templomot felújította. 2005-ben avattuk a Bányász Emlékművet és a Toronyzenét, mely naponta kétszer játssza a rövidített Bányászhimnuszt.

A falu völgyében játszótér várja a gyerekeket és pihenni vágyókat. A 2003-ban átadott Községi Házban, a Falufejlesztő Egyesület helyiségében internetes hozzáférés biztosítja a gyerekek, felnőttek és az idelátogatók érdeklődését. Emeleti részén vendégszobákat alakítottunk ki. A 2004-ben felújított és átadott Községház, a régi tanítói lakás alatti pince az Önkormányzat épülete alatt fogadja az idelátogatókat borkóstolásra.

● A KISTÉRSÉGBEN TÖRTÉNT...

Somló Tamás volt nemrégiben a görcsönyi Bamba Club vendége. A Kastélypark Étteremben, ahol a hangulatos beszélgetés zajlott, egyszer csak megjelent egy tízéves forma gyerek, és az ismert muzsikushoz fordult:

- Elnézést kérek, azt mondják, itt van valaki a Locomitiv GT.-ből. Tessék mondani, igaz ez?
- Á, beszélnek össze-vissza az emberek – felelte a kissrácnak a zenész.
- Gondoltam, hogy hülyeség – mondta a fiú, és ha Somló Tamás utána nem szalad, ki is lépett volna a vendéglőből.

● BORVERSENY POGÁNYBAN

Külön értékeltük a helyi szőlőhegyen termett szőlőből készült borokat és a más vidékről valókat a pogányi borversenyen, ebben az esztendőben. Ez korábban a termelők kérése volt. Sok-sok éve megrendezzük már egyenként ezt a szép hagyományokra visszatekintő eseményt. Idén először másik faluból, Egerágról is volt nevező.

Mindegyik minta érmes lett: hat arany, hat ezüst és négy bronzérem született. A verseny serlegét Sipos István és Bauer László vehették át. Az estet jó hangulatú piknik és kóstoló zárta. Gazdáink meghívást kaptak az egerági és a pécsi borvidék kistermelőinek 2008. évi versenyére.

● FEJES ANDREA

● CSÖRÖGEFÁNK ÜNNEPSÉG ÓCSÁRDON

Nagysikerű rendezvénynek adott otthon az ócsárdi Kultúrház 2008. március 8-án. A település Önkormányzata, Nyugdíjas Klubja és az Ócsárdi Faluszépítő és Kulturális Egyesület közös rendezésben, hagyományteremtő szándékkal, első alkalommal rendezte meg a Csörögefánk Ünnepséget. A szervezők

célja az volt, hogy olyan étel ünnepét tartsák, amely jellemzően a tél végi időszakhoz, a farsanghoz kötődik, és még nincs hozzá kötve rendezvény. Így esett a választás a csörögefánkra, vagy más néven forgácsfánkra.

Az esten felléptek a beremendi, birjáni, bogádmindszenti, szavai és ócsárdi Nyugdíjas Klubok hagyományörző csoportjai, majd disznótoros vacsora és zenés bál következett. Természetesen az asztalok roskadoztak az ünnepelt ételtől, a csörögefánktól.

Hajnalig tartott a mulatság, és a szervezők bíznak abban, hogy aki részt vett rajta, jó hírét viszi a rendezvénynek.

● BÖGRI NORBERT

● PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLATOK AZ KISTÉRSÉGBEN

A törvényt megelőzve létesítette Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata, két, lelkes, elhivatott gyógypedagógus, *Csanádi Gabriella* és *Várnai Rudolfné* és az általuk összefogott, rászoruló családok kezdeményezésére 1992-ben a Korai Fejlesztő és Integrációs Központot, az Apáczai Nevelési Központban. Az országosan is modellértékű intézményben sérült vagy eltérően fejlődő kisgyermek speciális segítségét vállaltuk. Mára intézményünk egységes pedagógiai szakszolgálatként működik a városi Beszédjavító Intézet integrálásának következtében. Különböző szakembereink (gyógypedagógusok, logopédusok, neurológus gyermekgyógyász, gyógytornászok, gyógy-testnevelők, konduktorok, pszichológus) egymás munkáját ismerve, és kiegészítve, konzultációs teamben dolgoznak.

Az alábbi szolgáltatásokkal állunk a speciális megsegítést igénylők rendelkezésére:

- 0–5 éves korig korai fejlesztés, gyógypedagógiai tanácsadás
- többségi óvodákban, iskolákban integráltan oktató, nevelt sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése
- 3–18 éves korog logopédiai ellátás
- tanköteles korúak gyógy-testnevelése

A korai fejlesztést egyéni és kiscsoportos terápiák keretében, szakértői vélemény és egyéni fejlesztési terv alapján végezzük. A szülők aktív résztvevői a fejlesztésnek. Az integrált óvodás és iskolás gyermekek fejlesztését szintén szakértői javaslat alapján az intézmények felkérésére látjuk el. Logopédusaink minden évben, a kistérség valamennyi óvodájában szűrővizsgálatot végeznek, hogy a rászoruló megkaphassák az utazó szakemberektől a nekik járó speciális segítséget. Gyógy-testnevelési csoportot négy településen (Kozármisleny, Pellérd, Egerág, Orfű) sikerült szervezni, de a pécsi központba is utaznak be diákok. Kérjük a kisgyermeküket otthon nevelő szülőket,

Fotó: Kalmár Lajos

akik az ambuláns korai fejlesztést nem tudják igénybe venni, mert nem tudnak gyermekükkel Pécsre utazni, jelezzék, mert van lehetőség a korai fejlesztést a gyermek otthonában is végezni.

Kiegészítő szolgáltatásaink:

- szakkönyv és fejlesztőeszköz kölcsönzés
- babamasszázs tanfolyam
- játszóházak, szabadidős rendezvények
- országos szakmai konferenciák
- gyógypedagógiai lovagoltatás

Szolgáltatásaink a rászoruló számára természetesen ingyenesek. Sokak előtt ismert, hogy az emberi fejlődés üteme az élet első éveiben a legintenzívebb. Ez az időszak különösen fontos azok számára, akik valamilyen ok miatt eltérően, lassabban fejlődnek. Ha a legfogékonyabb időszakot nem használjuk ki, akkor a gyermek esetleg soha nem jut el arra a szintre, amit a benne lévő képességek lehetővé tennének.

● MESZÉNA TAMÁSNÉ

SEGÉLY HELYETT ESÉLY

Eredményesen szerepelt a kistérség a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Közmunka Tanácsa által kiírt, a közmunkaprogram meghosszabbításáról szóló pályázaton. A munkanélküliek továbbfoglalkoztatása a tavaszi hónapokban az önkormányzatok feladatkörébe tartozó, programszerű tevékenységgel valósul meg. Alapvető cél, hogy folytatólagos, határozott idejű alkalmazási lehetőséget teremtsünk a regisztrált álláskeresők számára úgy, hogy értékteremtő tevékenységüket helyi, önkormányzati, vagy kistérségi célok érdekében végezzék. Pécssett, valamint a kistérség harmincegy településén százhatvanöt alulképzett, többszörösen hátrányos helyzetű közmunkás dolgozik tovább, egészen június 10-éig.

UTAZÁSI KIÁLLÍTÁS

Az Ezerszínű Baranya Kht.-val együttműködésben a kistérség is részt vett a február végi, március eleji budapesti utazási kiállításon. A százezreket megmozgató négynapos eseményről a www.utazas.hungexpo.hu weboldalon található bővebb információ.

KISTÉRSÉGI EGÉSZSÉGNAPOK

Helyszínen elvégezhető egészségügyi szűrések, szaktanácsadás, véradás szerepel a sporttal, egészséges életmóddal és táplálkozással kapcsolatos programokon túl a Pécsi Kistérségi Egészségnapok rendezvénytárában. A tavasszal első alkalommal szervezett eseményeket a Kistérség munkaszervezete koordinálja. A támogatók között a Magyar Vöröskereszt, az Egészségporta Egyesület, a Pécsi Kistérségi Közoktatási Szövetség található, de nyitott a lehetőség helyi mecénások csatlakozására is. A szervezők szívesen látnak minden olyan helyi kezdeményezést, amivel színesebbé tehető az egyes programok.

PÁLYÁZATOK

Számos új pályázatot hirdetett az Oktatási és Kulturális, illetve az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium. Ezek figyelemre érdemes forráslehetőséget jelentenek a Pécsi Kistérség és települései számára. A kiírások között – egyebek mellett – szerepel a Közkincs kerekasztal továbbműködtetésére elnyerhető támogatás, valamint mikrotérségi szintű kerekasztalok magalakítása. Turisztikai marketingeszközökre is lehet forrást igényelni; elnyerése esetén lehetőség nyílik a kistérségi idegenforgalmi kínálatot és kulturális értékeket felsorakoztató prospektus elkészítésére.

ISKOLAI BEÍRATÁSOK

Olvasóink szíves tájékoztatására az alábbiakban közreadjuk, hogy a beíratási időpontok miként alakulnak a kistérség nem pécsi iskoláiban.

<i>Baksa</i>	április 1–2., első napon 13–14 óra között, második napon délelőtt 8–12 óráig;
<i>Bogád</i>	március 31, április 1. 8–16 óráig;
<i>Egerág</i>	március 26–27. 8–16 óráig;
<i>Görcsöny</i>	március 26–28. 8–16 óráig;
<i>Kozármisleny</i>	március 18–19. 8–17 óráig;
<i>Kővágószőlős</i>	március 26–28. 8–16 óráig;
<i>Orfű</i>	március 26–27. első napon 14–15.30-ig, a második napon 10–12 óráig;
<i>Pellérd, Gyód</i>	március 26–27. 8–15.30-ig;
<i>Szalánta</i>	március 26–28. 8–15 óráig.

● BAKSAI TERVEK

A jelenlegi önkormányzati ciklusban a második képviselőtestület működik településünkön. Legfontosabb célunk oktatási intézményeink állagának javítása, fejlesztése, illetve tornaterem építése. Mindezekhez azonban nem áll rendelkezésünkre megfelelő tőke, ezért február 15-én Intézményfenntartó Társulásunk benyújtotta a DDOP-2007-3.1.2/2 Kis- és mikrotérségi oktatási intézmények fejlesztése című pályázatát. Ennek elnyerése nagy segítséget jelentene iskolánknak és óvodánknak is. Mielőbb rendezni szeretnénk a háziorvosi pályázat kérdését, ami nemcsak községünk lakosságát érinti, hanem a háziorvosi körzethez tartozó további öt települést is.

Nagyon sok tennivaló vár ránk a közeljövőben. Talán elérhető célnak tűnik a ravatalozó előtti rész féltetős beépítése, a temetőkerítés elkészítése és parkoló kialakítása a temető mellett. Ezeket a közeljövőben kiírásra kerülő CÉDE-pályázat keretében szeretnénk megvalósítani.

A hagyományosan megrendezett augusztus 20-ai ünnepségünket új programokkal kívánjuk frissíteni: felnőttek részére fotópályázatot, gyermekek részére rajzpályázatot írunk ki, értékes nyereményekkel. Nagy sikerű főzőversenyünket pogácsa- rétes sütőversennyel egészítenénk ki.

Az idei évben úgy tűnik, véget érhet a Sportöltöző bővítése, melyhez 2006 nyarán kapta meg az Önkormányzat a szükséges támogatást, pályázati úton. Azonban ahhoz, hogy többek között ez a beruházás is befejeződhessen, mindenképpen valamiféle összefogásra van szükség kis közösségünkben, amihez talán az első lépéseket már meg is tettük.

● TÓTH GÁBOR
polgármester

● TISZTELT ÜNNEPLŐ KÖZÖNSÉG!

A Petőfi Irodalmi Múzeum homlokzatán, Budapesten, *Károlyi Mihályt* ábrázoló dom-
bormű látható. Az épület ugyanis egykor
az 1918-as Magyar Köztársaság elnökének
tulajdonában állott. Ezzel együtt története
messzebbre vezet vissza: a ház valamikor
Károlyi György volt. Az 1848-49-es sza-
badság harc után a hazafias érzelmű gróft
csurgói birtokán elfogták, Pestre hurcolták,
és az Újépület tömlöcébe zárták. Palotájába
Haynau báró költözött be. Itt írta alá halá-
los ítéletek sorait, innen küldött börtönbe
úgy öt-hatszáz embert. Itt született az a ha-
tározat is, amely *Károlyi Györgyre* százöt-
venezer forintnyi hadisarcot rótt ki. A gróf
rokonsága nagy nehézségek árán összeszed-
te a pénzt – ekkora összeg a *Károlyi család*
életében is a família erejét meghaladó te-
hertételnek számított. A nem éppen fiatal

szabadságharcos visszatérhetett a palotájá-
ba. Még elérték egymást *Haynau*-al, aki a
bejáratnál kezét nyújtott *Károlyinak*.

– *Elfogadom a parolát* – mondta a palota
tulajdonosa –, *hisz kölcsönösen szállást ad-
tunk egymásnak, ki-ki a lehetőségei szerint*.
A történészek nem jegyezték föl, hogy a
bresciai hiéna miként reagált a gróf meg-
jegyzésére, de tudunk annyit: mindketten
kegyvesztetten haltak meg. A szabadság-
harc túlélői gyanakodva figyelték *Károlyit*,
aki rövid fogsággal megúsza a bosszúhad-
járatot, *Haynau* pedig túllőtt a célon: ke-
gyetlenkedéseinek híre a császári ház szá-
mára is kínossá vált, és a salonképtelen
báró elhagyatva, máig nem pontosan tisztá-
zott körülmények között halt meg – egyes
történészek szerint megölték, mások szerint
öngyilkos lett.

Ez lett hát a fene nagy ellentétből, ez lett hát
a két szállásadó nagyszabású törekvéseiből.
Magunk is szállásfoglalók és szállásadók
vagyunk mostanság. Európa beköltözött
hozzánk, mi pedig nála keressük a helyün-
ket. Az ember hajlamos úgy érezni, mintha
a vendég ezúttal is többet, jobbat várna tőlünk,
és szigorú szabályok alapján ítélné.
Minden hasonlat sántít, ez is, mégis, ta-
lán azzal a reménnyel fogadhatjuk a felénk
nyújtott kezét, hogy *Károlyi György* után is
jött egy *Károlyi Mihály*, aki számtalan gon-
don és előzményen fölül tudott emelkedni,
és európai formátumú politikusként vonult
be a köztudatba.

Március 15-én tehát ne önmagunkat dicső-
ítsük, hanem felmenőinket, akiknek volt
bátorságuk *Károlyi Györgyök*ként élni ah-
hoz, hogy eljöhessen a *Károlyi Mihályok*
kora. Próbáljunk alázattal és békességben
ünnepelni, és eleinkre úgy emlékezni, hogy
a szálláscsinálóknak kijáró tisztelet lehes-
sen majd egykoron a mi osztályrészünk is.

● SZ. KONCZ ISTVÁN

(Rövidített változat, elhangzott a görcsönyi
megemlékezésen.)

● TÁBLAAVATÓ

Ünnepi megemlékezés és emléktábla avatás
volt Pogányban március 15-én. A műsort az
ANK óvodásai és tanulói adták.

● F.A.

● KÖZOKTATÁSI PÁLYÁZAT PELLÉRDEN

– *Hogy állnak a közoktatási pályázattal?* – kérdezem *Metzing Józsefet*, Pellérd polgármesterét.

– Az első forduló anyagát leadtuk.

– *Pontosan miről is szól ez?*

– A Dél-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács kiírásában jelent meg, integrált kis- és mikrotérségi oktatási hálózatok és központjaik fejlesztésére. Azt az igényt próbálja kielégíteni, hogy a községi iskolák, amelyek megfelelő gyermeklétszámmal rendelkeznek, fejlesztési lehetőségekkel bírjanak. Sok feltételnek kell megfelelni. Egyrészt legalább háromszáz tanulót kell az intézménynek vagy intézménycsoportnak kiszolgáltatni, másrészt legalább öt település ellátásáról kell gondoskodnia. Tehát a pályázat arra ösztönzi az önkormányzatokat, hogy társulásokon keresztül növeljék az iskolaméreteket.

– *Pellérd milyen fejlesztésekre pályázik?*

– A jelenleg külön-külön működő pellérdi és görcsönyi intézményfenntartó társulások közös intézményhálózatot hoznak létre. Része a gyódi iskola és óvoda, a Pellérdi ÁMK, szeptembertől pedig a görcsönyi iskola és óvoda is, és nyolc település ellátását biztosítja. A pellérdi ÁMK-nak az a szándéka, hogy az iskola mellé, azzal fizikai kapcsolatban lévő épületbe tudja helyezni a

konyhát és éttermet, ami jelenleg a régi iskola udvarán működik. A mostani állapot egyrészt azzal a veszéllyel jár, hogy a gyerekeknek nap, mint nap át kell járniuk egyik oldalról a másikra. Kitéve az időjárásnak, az 5801-es út balesetveszélyeinek. Szeretnénk a konyha, étkező mellé az óvodát is idehozni. A pellérdi gyerekek száma ugyanis elég jelentős mér-

tékben meghaladja az óvoda kapacitását. A demográfiai folyamatok ismeretében a feladatot négycsoportos óvodával lehet el látni. Felmerült a kérdés, hogy a régi óvodát kell-e bővíteni, vagy tekintettel arra, hogy az épület leromlott állapotban van, érdemes-e áttelepülni? Az épületegyüttes alacsony fajlagos költséggel lenne üzemeltethető. Az óvoda az iskolával a bázisintézménye lesz a mikrotérségi közoktatási intézményhálózatnak.

A másik fejlesztés a görcsönyi iskola és óvoda a tornaterme. Jelenleg egy hajdani istállóépületből átalakított szükségteremben folynak az óvodai tornafoglalkozások, illetve iskolai testnevelési órák. Az épület nem felújítható, nem bővíthető. Szigeteletlen, statikailag alkalmatlan nagyobb belmagasság kiépítésére. Görcsöny Község Önkormányzatának elképzelései szerint új tornaterem épülne, kiszolgáló létesítményekkel. Az oktatási funkciót támogatná, és kapcsolatban lenne – fizikailag egy nyaktaggal – a jelenleg meglévő művelődési házzal. A két épület szinergikus hatása sokkal nagyobb lehetőségeket biztosítana akár kulturális, akár sport, akár egyéb célú rendezvények esetében. Emellett a görcsönyi intézményfejlesztésnek jelentős esélyegyenlőségi vonatkozása is van.

● HÚSVÉT, AZAZ ÚJJÁSZÜLETÉS

A húsvét a keresztények legfontosabb ünnepe, de a tavaszvárás, a tavasz eljövetelének ünnepe is, melyet a Hold állásának megfelelően márciusban vagy áprilisban tartanak. A Biblia szerint Jézus – nagypénteki keresztre feszítése és halála után – a harmadik napon, vasárnap feltámadt. Áldozatával megváltotta minden ember bűnét, feltámadásával pedig győzelmet aratott a halál felett. Az eredetileg zsidó ünnep az egyiptomi fogságból való szabadulás ünnepe volt. A húsvét egybeesik a tavaszi napéjegyenlőség idején tartott termékenységi ünnepekkel is, melyek elemei a feltámadás, az újjászületés.

Húsvét, az azt megelőző időszak, Jézus sivatagi böjtjének emlékére tartott negyvennapos böjt lezárulását jelzi. A böjt utolsó hetének neve: nagyhét, a húsvét utáni hét húsvét hete, egyes magyar vidékeken fehérhét – fehérvasárnapig tart. Az ünnep héber neve a pészah. A szó kikerülést, elkerülést jelent, utalva arra, hogy a halál angyala elkerülte a zsidók, bárány vérével megjelölt házaikat. A kifejezés az ünnep magyar nevében nem található meg, de Csíkményságon a húsvéti körmenet neve: kikerülés.

Az angol Easter a német Oster eredete a germán istennő, Ostara nevéből vezethető le. A tavasz keleti úrnőjének ünnepe a tavaszi napéjegyenlőség idején volt. A húsvéthoz kapcsolódó fontosabb népi hagyományok nagyrészt nem épültek be a keresztény vallás ünnepi rítusaiba, hanem azzal párhuzamosan, mint a falusi közösségek ünnepi szokásai maradtak fenn.

A nagyböjti utolsó vasárnap magyar népszokása a zöldág-hordás, más néven villőzés: a termékenységet segítő eljárás. Az ággal megütögették a fiatal lányokat, menyecskéket. A barkaszentelés a keresztény és a pogány szokások ötvözetét mutatja. A virág-

vasárnapot megelőző szombaton a gyerekek barkát szednek. A barkát virágvasárnap a templomban megszentelik. A szentelt barkának bajelhárító szerepe van.

A nagyhét napjainak szokásai a Bibliában leírtakat követik. Nagycsütörtökön az étrendbe e napon valamilyen zöldséget, parajt, salátát iktatnak. Pilátus-égetés is e nap gyakorlata, amikor a Pilátust jelképező bábut megverik, elégetik. A böjt egyébként hamvazószerdán kezdődik, mely onnan kapta nevét, hogy a templomban megszentelik az előző évibarka hamuját, megkenik vele a hívők homlokát, emlékeztetve őket arra, hogy porból lettünk és porrá leszünk.

Régebben a nagyböjt alatt sok helyen egy nap csak egyszer ettek, olajjal vagy vajjal főztek, zsírt, húst nem ettek, csak száraz növényi ételeket. Ma már nem ilyen szigorúak a böjti előírások, nem követelik meg a negyvennapos koplalást, az egyházi tilalom a hamvazószerdára, a közbeeső péntekekre és a nagypéntekre korlátozódik. Nagycsütörtökön a tanítványok lábának megmosása emlékére a pápa tizenkét szerzetes lábát megmossa. Nagycsütörtök estéjén a harangok elhallgatnak, a hagyomány szerint Rómába mennek. A harangok útjának célja, hogy lássák a pápát. Néhány faluban, így a Tisza menti Csanyteleken még él a régi szokás, hogy ilyenkor harang helyett egy hatalmas, körbe forgó kereplővel jelzik a pontos időt, illetve a misén kézi kereplőt használnak a máskor szokásos csengő helyett.

Nagypéntek, Jézus kereszthalálának napja, gyászünnep. A hívők a kálváriadombokra vonulnak, s megállnak az egyes stációkat jelölő kápolnáknál, képeknél, mintegy eljátszva Jézus kereszttitelének útját. Amúgy nagyböjti pénteken is sok helyen szokásban van a keresztúti ájtatosság.

(folytatás a 16. oldalon)

● AZONOS JOGOK, KÜLÖNBÖZŐ LEHETŐSÉGEK

INTERJÚ MEIXNER ANDRÁSSAL

– *Hogy értékeli a kistérség településeivel megkötött közoktatási megállapodásokat?*

– Jó lépés volt az intézményfenntartó mikro-társulások létrehozása. Ugyanakkor a gyermeklétszám csökkenéséből következő problémák kezelésére nincs jó megoldás. Az intézményrendszer szűkítésére újra és újra rákényszerülünk. Nem lehet osztályt működtetni kilenc gyermekkel. A kistelepüléseken ezzel együtt az első négy évfolyamot az utolsó tőlényig tartani kell. A felsőbb évfolyamokon pedig az összefogás a megoldás. Nem csak Pécs lehet partner, a települések együttműködése is fenntartható, jó szolgáltatásokat nyújtó iskolák létét jelentheti. A finanszírozási rendszer támogatja a társulásokat. Pécs továbbra is nyitott az együttműködésre, de érdekelt abban is, hogy a környező falvak iskolái fennmaradjanak, fejlődjenek.

– *A közoktatás minden belépő évfolyamán a legfontosabb feladatok egyike a beiskolázás. Biztosítható-e az esélyegyenlőség, a*

szabad intézményválasztás a kistérség polgárai számára?

– Célunk, hogy a társulási megállapodásoknak megfelelően lefedjük az igényeket. A tavalyihoz hasonlóan azzal a kéréssel fordultunk az intézményvezetőkhez, hogy csak abból a községből vegyenek fel jelentkezőket, amelyekkel az adott intézményre vonatkozóan van együttműködés. A kistérség polgárainak esélyegyenlősége a megállapodásokon kívül azzal is biztosítható, ha a települési intézmények infrastrukturális, szakmai fejlesztésére sor kerül.

– *Középfokú képzést csak pécsi iskolák biztosítanak. Előfordulhat-e, hogy valaki olyan intézménybe jelentkezik, mely az idén tavaszra tervezett átszervezés következtében megszűnik?*

– Elképzelhető, hogy a szakképző intézmény neve más lesz, hogy a képzés helye megváltozik, de jogutód nélküli megszüntetést nem tervezünk. Dolgozunk a Térségi Integrált Szakképző Központok kialakításának rész-

● NÉVJEGY

Meixner András Nagykanizsán született, 1954. június 12-én. Ott végezte általános és középiskolai tanulmányait. 1977-től a Pécsi Tanárképző Főiskola matematika-kémia szakán tanult, később a debreceni egyetemen középiskolai tanári oklevelet szerzett. A felsőoktatásban, egyetemi kollégiumban kezdett dolgozni. Megszervezte a KONTO Alapítványt, amely a PTE Jakabhegyi úti Kollégiumát segíti. A példa országosan is elterjedt. A közoktatásban is szerzett tapasztalatokat, óraadóként tanított pécsi középiskolákban. 1994-től önkormányzati képviselő, vezette a város kulturális és közoktatási bizottságát. Az elmúlt évben alpolgármesterré választották. Tagja az MSZP országos választmányának. Nős, két gyermeke van, hobbija a kertészkedés.

Fotó: KaLoS

letein; cél az együttes feladatmegoldás, az ésszerűsítés, a költséghatékonyabb oktatás. Fontos, hogy az alapozó képzés minél közelebb legyen a diákok lakóhelyéhez. A speciális felszereltséget igénylő, sok esetben korszerű és drága tanműhelyeket a kialakítandó központokban tervezzük elhelyezni. Az is előfordulhat, hogy a középfokú intézményeket fenntartó nagyobb településekkel együttműködve, a központi képzőhelyek egy része nem Pécssett, hanem, mondjuk Siklósra, Bólyra lesz. Nem feltétlenül a nagyszámú tanulónak kell nap, mint nap utazni. A szakpedagógus utaztatása is elképzelhető. A gimnáziumi képzés területén, a kialakult iskolaközpontok egy részében, az ANK-ban, a Megyervárosiban, a Mecsekaljaiban a már meglévő gimnáziumok az egységes iskola részei lehetnek. Ez elsősorban szerkezeti változás. A Leőwey, a Janus, és a Kodály Gimnázium összevonását más intézményekkel nem tervezzük. A pécsi kistérség településein élő, nyolcadik évfolyamos gyermekek tanulmányainak folyamatosságát tehát az esetleges változások nem érintik.

– *Egyre többször hallani olyan véleményeket, hogy a város nem tudja vállalni a nem pécsi diákok képzésével járó költségeket. Mi erről a véleménye?*

– A város teherbíró képessége véges. A középiskolákban tanulók ötvenkét százaléka nem pécsi, számításaink szerint ennek tíz-tizenöt százalékos csökkentése szükséges. Szándékaink szerint olyan képzések lennének nálunk, amelyek máshol nincsenek. A moduláris forma lehetőséget ad arra, hogy ne a teljes oktatási időt kelljen a diákoknak a megyeszékhelyen tölteni. Megítélésem szerint ez az elképzelésünk erősíti a vidéki középfokú intézményeket is, javulhatnak a beiskolázási lehetőségeik. A Kistérség településein élő fiatalokat ugyanakkor Pécs várja, számukra a város biztosítja a középiskolai tanulás lehetőségét.

– *A kistérség lakóinak többsége Pécssett él, a harmincnegyzet település polgárainak zömét*

is számtalan szál köti a városhoz. Milyen területeken lehetne erősíteni ezeket a szálakat?

– Azonosak a jogok, de különbözők a lehetőségek. Arra kell törekedni, hogy a nagyobb lehetőségek elérhetőek legyenek azok számára is, akik kistérségi településen élnek. A közös feladatmegoldással megtalálhatók azok a területek, amelyeken a falvak, községek tudnak adni a nagyvárosban élőknek. Pécs ennek szellemében kíván együttműködni a kistérség másik harmincnegyzet településével, sőt, megye- és régióközpont szerepe miatt másokkal is.

● FÜKE LÁSZLÓ

● FÁKLYÁS FELVONULÁS

Fáklyákkal a kézben vonultunk végig Kővágótötösön, Kossuth nótákat énekelve. Így emlékeztünk a százhatvan évvel ezelőtti eseményekre március 15-dikén, a Falufejlesztő és Környezetvédő Egyesület szervezésében.

Műemlék templomunk szomszédságában, az I. és II. világháború áldozatainak tiszteletére állított Hősi emlékműnél tekintettük meg az ünnepi műsort, a helyi ifjúság előadásában. Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc eseményeinek felidézésével, versekkel, zenékkal emlékezett a jelentős számú hallgatóság.

Lévai Sándor polgármester koszorút helyezett el az emlékmű talapzatán. Égő mécsek, fáklyák, a résztvevők papír zászlói öltöztették ünnepi díszbe a helyszínt.

● KELENFINÉ B. RITA

Fordulópont a fejlődésben

TERÜLETFEJLESZTŐK ÉS POLGÁRMESTEREK KLUBJA EGYESÜLET

PÉCSI KISTÉRSÉG 039 SZÁMÚ HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI IRODA

Székhely: 7626 Pécs, Búza tér 6/B

Levelezési cím: 7621 Pécs, Király u. 21.

Tel: 72/210-735

E-mail: teruletfejlesztok@gmail.com

● VIDÉKFEJLESZTÉS – HELYI TÁRSADALOM

Négy tényezőről beszélhetünk, melyek a vidék életének mindennapjait befolyásolják.

Először a fejlett világban, így Európában is az ipari, technikai forradalom új szakaszában, az informatikai

forradalomban átalakul az emberek települési rendje.

Másodszor az úgynevezett Gaia szemléletről kell szólni. Ez annak felismerése, hogy a bolygónk élő szervezet. A Föld öntörvényeit figyelembe kell venni bármely emberi beavatkozás esetén.

Harmadszor új európai érvényű törvények, jogszabályok határozzák meg az egyén és a közösség gazdálkodási és gondolkodási világát.

A negyedik az, hogy új politikai irányzat van kialakulóban, mely újraértelmezi a korszerű és a modern fogalmát.

Az élelmiszertermelés átalakulása, az élelem iparszerű előállítás a XIX. század második felében kezdődött a robbanómotoros, majd az elektromotoros erőgépek alkalmazásával. A hatékonyság növelése élelmiszer-túltermelést idézett, ugyanakkor a Földön nő az éhezők száma. Ezzel együtt a tömeges alapélelmiszerek mellett helyet követelnek magunknak a helyi specialitások, melyek egy-egy vidékre jellemzőek. Ezeknek a sajátos termékeknek új piacot hoztak létre, mely a kis- és középüzemeket erősíti.

Ezek a változások vidéken generálnak új folyamatokat. Napjainkban a vidék és a város

életében új korszak kezdődött. Elindult egy lassú, de gyorsuló felzárkózási folyamat. A felgyorsuló kiegyenlítődés még csak feltétel. A következő évtizedek kérdése, mennyire fogja az ember birtokba venni a városon kívüli tereket.

Szólni kell a vidék és az ember valamint a természet viszonyának újragondolásáról. Az emberi eszmetörténetben nem volt még gondolat, amely oly gyorsan hódított volna, és ért el világpolitikai sikert, mint a Gaia szemlélet. Ennek következtében fogalmazódtak meg hosszútávú ható következtetések, úgymint: a fosszilis energiahordozókat minél gyorsabban ki kell váltani a megújuló energiahordozókkal. Ezek a víz-, a szél-, a napenergia, valamint a bioenergia-hordozók (Biodízel, biotanol, fás és lágyszárú energianövények, biogáz).

Az új vidékpolitika egyik lehetséges módszere a vidéknek az energiatermelés színterének kihasználása. A másik következtetés a környezetgondos szemlélet kialakítása. Európa – benne Magyarország – nyolcvan százaléka városon kívüli terület. A környezettel való gondolkodás a XXI. század területfejlesztési politikájának alapelve. A környezetgondos szemlélet térhódítása a mezőgazdaság egészének felértékelését jelenti.

Hármas célrendszert kell követni: élelmiszertermelés, ipari alapanyag-termelés, környezet-karbantartás. A vidék tehát az emberi közösség egyéni szempontjából felértékelődik

● DR. TÓTH SÁNDOR

Pécsi Kistérségi Helyi Vidékfejlesztési Iroda

● BONYOLULT LECKE

– *Mit jelent a LEader program?* – kérdezem Kovács Dezsőtől, a kistérség településeinek segítségét adó szakértőtől.

– A LEader francia mozaikszó, melynek magyar jelentése Közösségi kezdeményezés a vidéki gazdaság fejlesztésért. A LEader olyan kísérleti programként indult 1991-ben, amely sok szempontból eltért a hagyományosaktól, a fentről irányítottaktól. Az azóta eltelt három időszakban nagy népszerűsége tett szert az EU tagországaiban. Elvileg a helyi közösségekre bízta, hogy milyen célokat és intézkedéseket fogalmazzanak meg a fejlődés érdekében. A programról a helyi közösség dönt, és végrehajtását, menedzselését is végzi. A közösség tagjai, civilek, vállalkozók, önkormányzatok együttműködnek, és a helyi gondokra igyekeznek újító megoldásokat találni.

– *A sokféle szervezet, ember együttműködése mennyire eredményes? Föloldhatók-e a szinte természetes érdekellentétek?*

– A helyi közösségek meg tudják találni az együttműködés módjait. Ez nekünk, magyaroknak kicsit bonyolult lecke, nehezen épül be a vidéki és közéleti kultúrába, hogy együtt tervezve, egyeztetve esetleg mehetnének a dolgok. Érdekellentétek persze mindenütt vannak, de a LEader program többek között abban tud hozzáadott értéket adni, hogy összehoz olyan partnereket, akik az együttműködés révén minden tekintetben nyernek.

– *Ön szakértőként segíti a munkát. A szakemberek realitásérzéke vagy az emberek álmai dominálnak-e?*

– A Pécsi Kistérségben, ahogy érzékelem, nem lesz hiány ötletekben és fejlesztési elképzelésekben. Szükség van az emberek álmaira és arra, hogy az álmok a kistérség szintjén programmá álljanak össze, amit meg lehet hirdetni, és amiből a lakosok forrásokat tudnak szerezni az elképzeléseikhez.

– *Alakult-e ki valamilyen, mindenki által elfogadható fejlesztési elképzelés?*

– Magyarországon jelenleg folyik a kistérségekben, helyi vidékfejlesztési közösségekben a stratégiai tervezés. Tulajdonképpen az így kialakuló programok fognak versenyezni az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban megjelölt forrásokért.

– *Hozzá lehet-e jutni a LEader programból konkrét fejlesztési összeghez?*

– A LEader program nem a nagy pénzek forrása. Aki több százmillió forintot akar támogatásként nyerni az elképzeléseire, más operatív programok tájékán nézzen körül. A LEader az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program negyedik, úgynevezett módszertani tengelye, amelyre országosan a vidékfejlesztési források öt és fél százaléka jut. Gyakran elfelejtjük, hogy az EU vidékfejlesztési politikája alapvetően agrár-vidékfejlesztés, e politika elsősorban a hatékony agrártermelést segíti, és ez tükröződik a forráselosztásban is.

– Magyarországon már futott egy kísérleti LEader program 2002 és 2004 között, azt követően pedig egy LEader+ program 2004 és 2006 között. A túlzott bürokrácia és túlbiztosítás sok nehézséget okozott a helyi közösségeknek, és nem könnyítette meg a pályázók és az együttműködésben bízók életét. Reméljük, a vidékfejlesztési terveket menedzselő adminisztráció tanul a korábbi problémákból, és a következő időszakban egyszerű eljárásokkal segítik a helyi közösségek életét és együttműködési szándékát.

– *A Pécsi Kistérség harminckilenc települést fog össze, köztük Pécsét is. Hogyan értelmezhető a nagyvárosban a helyi közösség?*

– Bár a kistérség ezer szállal kötődik Pécshez, e program a kisebb településeken élők összefogását célozza.

● NYITÁS A VIDÉK FELÉ

Százhatvanhét vidéki kistérségében nyitották meg kapukat a Helyi Vidékfejlesztési Irodák az elmúlt év második felében. De mit is értünk vidékfejlesztés alatt?

Nem kizárólag az agrárium fejlesztését. Jóllehet, vidéken sokak máig a mezőgazdaságot tekintik a legfőbb megélhetési forrásnak, viszont nem ez az egyetlen. Fontos felismerni az új kor lehetőségeit és kihívásait, hiszen a vidék nem termőföldek, legelők és az ezekből élő tanyák, falvak pusztasora, hanem szervesen összefüggő, folyamatosan változó, komplex társadalmi tér, minden ehhez kapcsolódó gazdasági és kulturális vonatkozással együtt. A haladó szellemű vidékpolitika, illetve az integrált, minden szektorra és ágazatra kiterjedő vidékfejlesztés jegyében megtervezett, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott Új Magyarország Vidékfejlesztési Program 2007-2013 között rendelkezésre álló fejlesztési forrásai új esélyt jelentenek a felzárkózásra.

A XXI. századi vidéki lét alapvető minőségeiben nem különbözhet a várositól, legfeljebb életvitelében, stílusában és árnyalataiban – a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) célja, hogy az ehhez szükséges feltételeket megteremtse, a Helyi Vidékfejlesztési Irodák (HVI) országos hálózata pedig a végrehajtás egyik új,

decentralizált eszköze. A HVI-k a szaktárca, illetve a kistérségi önkormányzatok, vállalkozók és civil szervezetek közötti kommunikáció kulcsfontosságú szereplői. Valóban egyfajta hidat, összekötő kapcsot képeznek az országos stratégiát kidolgozó FVM és az azt tartalommal megtöltő, helyi szinten megvalósító projektgazdák között.

Az információk áramoltatásán túl számos egyéb szolgáltatást nyújtanak a kistérségben, főként a helyi adottságokra építő tudatos tervezés, a tervek operatív megvalósításában való közreműködés, a képesség- és készségfejlesztés, valamint a helyi közösségépítés körében, de részt vesznek a térség gazdasági és kulturális elképzeléseinek összehangolásában is. A helyi érdeklődők és érdekelttek által közösen kialakított fejlesztési stratégiák fogják kijelölni a kistérségek következő hét évre szóló fejlődési irányait, az elképzelések és ezek megvalósulása között az út tehát teljesen lineáris, nincsenek felesleges útvesztők. A HVI-k felelőssége e folyamat koordinálása, adminisztratív háttérnek, átláthatóságának és követhetőségének biztosítása, illetve a helyi szereplők motiválása.

Elérhetőségünk a www.teruletfejlesztok.mlap.hu internetes oldal, ahol esetleges kérdéseiket is itt föltehetik.

● MECSEKVIDÉK HELYI KÖZÖSSÉG EGYESÜLET

Heti rendszerességgel tartja megbeszéléseit a Mecsekvidék Helyi Közösség Egyesület Tervezési Koordináló Csoportja. Az ülések során végleges formát öltött a helyzetelemzés.

Minden, az egyesület életével, munkájával kapcsolatos hír, esemény megtalálható a mecsekvidek.blog.hu címen, illetve letölthetőek dokumentumok is. A blogban mindenki megoszthatja véleményét az Egyesülettel kapcsolatban. A Pécsi Kistérség hét mikrokörzetében (romonyai, görcsönyi, szalántai, kozármislenyi, orfűi, kővágószőlősi, pellérdi) egyeztetések zajlottak. Így, a szakértők és moderátorok segítségével az adott mikrokörzet lakói is részt vehettek a tervezé-

si folyamatban. Mindenki elmondhatta, hogy környezetét ismerve milyen problémákat, feladatokat lát, illetve egy projektgyűjtő adatlap segítségével írásban is megfogalmazhatta ötleteit.

A tervezési folyamat március elején kezdődött második szakaszában szükséges megfogalmazni a kistérségi szintű a prioritásokat, és öt téma köré szerveződve hozzájuk rendelni a megfelelő intézkedéseket. Az öt téma a következő: humánerőforrás fejlesztés, helyi gazdaságfejlesztés, turisztikai fejlesztések, élhető falu kialakítása, LEader fejlesztések. A tervezési folyamat második szakasza lapzártánkkor zárult le.

● KÖNYVÁRAK, KÖNYVTÁRAK

A mai könyvárak mellett egyre nő a könyvtárak szerepe és jelentősége. Fontos az olvasóközönség megtartása, és a gyerekek olvasóvá nevelése. A tavalyi évtől községünk, Pogány is csatlakozott a Pécsi Többcélú Kistérségi Társulás mozgókönyvtári ellátásához. Az Önkormányzat eddig is maximálisan támogatt minket, mégis minőségi változást jelent életünkben ez a szolgáltatás. Jóval több példányban kerülnek új könyvek az olvasókhoz. Látogatottságunk ugrásszerűen megnőtt, pozitívak az olvasók visszajelzései. Szolgáltatásunk sokféle: rajzpályázatok kiírása, könyvtári órák óvodásoknak és általános iskolásoknak, bábszínház-látogatás, internet hozzáférés. Rendszeresen szervezünk könyvbörzét, és olvasó-klub is alakult a tavalyi évben. A megváltozott igényekhez a nekünk kell alkalmazkodniuk, hogy megtartsuk, sőt növeljük olvasótáborukat. A mozgókönyvtári normatívából jut a könyvtár fenntartására, és az internet hozzáférést is ebből finanszírozzuk.

● FEJES ANDREA
könyvtáros

● KOMPETENSEK LESZÜNK?

A mai közoktatás egyik problémája, hogy tanulóink a megnövekedett tudásanyagot a régi pedagógiai módszerekkel nem tudják hatékonyan feldolgozni. Nem alakulnak ki azok a képességeik, készségeik, amelyek alkalmassá tehetik őket az élethosszig tartó tanulásra, életcéljaik megvalósítására, a változó munkaerőpiachoz való alkalmazkodásra.

A megoldást komplex képességfejlesztés, a kompetencia alapú oktatási módszer adhatja. E felismerés jegyében adta be a szalántai általános iskola a HEFOP /2005/3.1.3 Felkészítés a kompetencia-alapú oktatásra című pályázatát. Az elnyert közel tizennyolcmillió forintos támogatásból finanszíroztuk nyolc nevelőnk ezer órát meghaladó módszertani továbbképzését, hat kompetencia-terület öt osztályban történő bevezetését, valamint több mint ötmillió forint értékben eszközfajlesztést.

● INDUL A BELSŐELLENŐRZÉS

Az eredetileg meghatározott ütemtervnek megfelelően megkezdtuk az önkormányzatok belsőellenőrzését. Februárban egyébként lezárult a Kistérségi Társulás tulajdonában levő iskolabuszok üzemeltetésének vizsgálata. Ezenkívül az önkormányzati beszámolók készítéséhez nyújtottunk segítséget azzal, hogy az oktatási intézményekben a normatív állami támogatások elszámolásához szükséges statisztikai adatokat a helyszíneken kontrolláltuk.

● KULTURÁLIS RENDEZVÉNYEK TÁMOGATÁSA

Megjelent a Pécsi Kistérség települései által szervezett kulturális rendezvények támogatására kiírt, immár hagyományosnak nevezhető pályázat.

Hasonlóan a tavalyi gyakorlathoz, az ötszáz lakosnál kisebb, illetve nagyobb települések külön kategóriát képviselnek. A teljes keretösszeg két és félmillió forint, a be-

adási határidő április 10-e. Önkormányzatok, önkormányzati intézmények, egyházak, alapítványok, nonprofit-, civil- és szakmai szervezetek egyaránt benyújthatják a minimum egy, maximum háromoldalas tartalmi részt, illetve a költségvetést. A részletes kiírás a www.kisterseg.hu Internet-oldalról tölthető le.

● HÚSVÉT, AZAZ ÚJJÁSZÜLETÉS

Fotó: KaLoS

(Folytatás a 9. oldalról.)

A templomokban a feszületeket letakarják. A nagypénteken sötét, dísztelen templomokat nagyszombat reggelére virágokkal díszítik fel. Nagyszombat a feltámadás jegyében zajlik. Az esti körmenetek, a templomokban az új tűz gyújtása, mely Jézus és egyben a remény jelképe, azt adja hírül, hogy Jézus feltámadt, a megváltás közel van. Húsvétvasárnap sok országban szokás a napfelkeltét magas hegy tetején várni. Hosszúhetényi fiatalok is ápolják e hagyományt, ők a Zengőn várják be a hajnalt. Ehhez több hiedelem kapcsolódik. Egyik szerint a felkelő nap Krisztus feltámadásának bizonyítéka, a másik szerint, aki jól figyel, megláthatja a Krisztust jelképező bárányt a zászlóval.

A húsvéti tojás ajándékozása nálunk leginkább a hétfői locsoláshoz tartozik. A hagyományos sonkát és a kalácsot már szombat este, a böjt lezárásával, a feltámadás után megkezdik, megszegik. A sonka mellé tojást, tormát fogyasztanak. E nap ünnepi étele a bárány. Húsvét másnapján német területeken, nálunk pedig Kecskemét környékén szokás volt, Bólyban ma is az az Emmausz-járás. Annak emlékére, hogy Jézus a tanítványokkal az Emmauszba vezető úton találkozott, kimentek a város határán álló kápolnához és vidám mulatságot ültek. Bólyban a pincesoron vár-

ják az arra járókat a gazdák. E napot egyes vidékeken vízbevető hétfőnek is hívják. A lányokat régen kivonszolták a kúthoz, s vödör vízzel leöntötték, vagy a patakhoz vitték, megfürdették. A víz tisztító ereje a kereszténységénél a kereszteléshez kapcsolódik. A húsvéti népszokások sorát egy fehérvasárnap zárja. A lányok komatálat készítenek, elküldik egymásnak. A kosárba, tálra húsvéti tojás, kalács, ital kerül. Ezzel a lányok örök barátságot kötnek, ettől kezdve komának szólítják és magázzák egymást egész életükben.

● BÖGRI N.

harminckilenc

A Pécsi Többcélú Kistérségi Társulás Lapja

Felelős kiadó: Füziné Kajdy Zita elnök

Főszerkesztő: Sz. Koncz István

Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság

Szerkesztőség, kiadóhivatal és hirdetésfelvétel:

7621 Pécs, Perczel M. u. 2.

Telefon: 72/515-670, e-mail: gorcsony@gorcsony.hu

Tördelés és lapterv: Schauer Tamás

Nyomdai előkészítés: [creative] Grafikai Műhely

Nyomdai munkálatok: Bornus Kft., Pécs

Megjelenik: havonta